

BijzondereZaken.nl

Zoek & vind alle zaken die bijzonder zijn!

Consumenten

Kunst & Antiek

VEILING: 18-19-20 APRIL

KIJKDAGEN: 13-14-15 APRIL

3.000 KAVELS: LIVE-ONLINE MEEBIEDEN!

Sieraden, Zilver, Schilderijen, Diversen, Meubels, Klokken, Militaria, Beelden, Glas/Kristal, Porselein, Aardewerk, Aziatica

WWW.TWENTSVEILINGHUIS.NL

Wij kopen Antiek Chinees en Japans Porselein
Zoekt u een betrouwbaar adres?
Bel of mail ons.

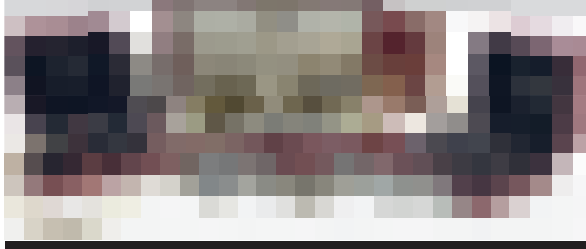
Bij ons geen gezeur. Directe betaling

Capel&Capel Antiek Porselein
De Zande 43, 8278 AH Kampen

038-3636365 - info@capel.nl
WWW.CAPEL.NL

Vraag & aanbod

TE KOOP GEVRAAGD:
CARTIER HORLOGES & SIERADEN

DEN HAAG POTMA WATCHES & JEWELLERY
Papestraat 28, Den Haag
070 36 36 666 - 06 22 22 44 22
EST. 1982 info@potma-edelmetaal.nl

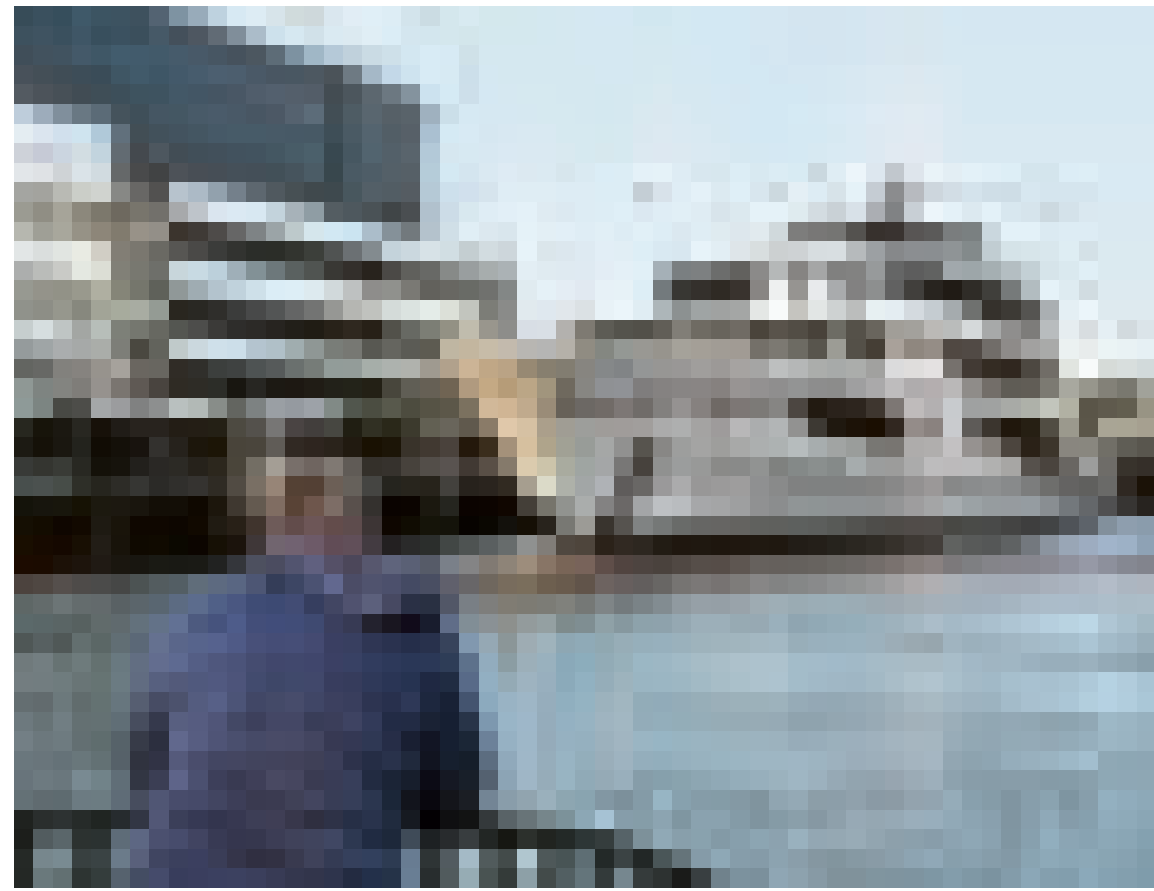
Zaken & Transacties

WILT U ADVERTEREN?

Surf dan naar onze website www.zadkinmedia.nl
Of kijk voor meer aanbod op de website www.bijzonderezaken.nl

Facebook Instagram BijzondereZaken.nl

Een jacht bij Alblisserdam. Superrijken vestigen zich makkelijk elders als ze ergens de belastingen te hoog vinden.

SUPERRIJKEN

'Pak belastingontwijking internationaal aan'

Een Kamermeerderheid lijkt vóór een mondiale belasting voor superrijken te zijn, om belastingontwijking tegen te gaan.

Door onze redacteur
Milo van Bokkum

AMSTERDAM. 14,2 duizend miljard dollar bezitten de 2.781 miljardairs die de wereld kent. De schatting van zakenblad *Forbes* was woensdag nog maar net gepubliceerd toen de discussie over deze groep in Nederland de volgende dag een nieuwe wending kreeg.

Donderdagochtend bleek uit berichtgeving van *Het Financieel Dagblad* dat VVD en NSC bij een Kamerdebat die avond een motie zouden indienen die het demissionaire kabinet vraagt om zich internationaal in te spannen voor een mondiale belasting voor superrijken. Nederland moet volgens de indieners in de 'kopgroep' zitten van landen die dit mogelijk willen maken.

In de vorige Tweede Kamer dienden GroenLinks en de SP al vergelijkbare moties in, die toen ook werden aangenomen. In de nieuwe Kamer blijft het draagvlak ogenschijnlijk groot voor dit plan: op moment van schrijven lijkt het erop dat de motie weer een meerderheid zal behalen.

"Uit rapporten blijkt dat sommige miljardairs wereldwijd maar nul of een half procent belasting betalen", zegt Folkert Idsinga, NSC-Kamerlid en indieners van de motie. "Ze maken gebruik van constructies, en ze zijn hypermobiel." Superrijken vestigen zich gemakkelijk ergens anders als ze in een bepaald land de belastingen te hoog vinden. Op een precieze vermogensgrens wil hij zich niet laten vastpinnen. "Als ondernemers

hier een vermogen hebben van een paar miljoen maar netjes belasting betalen, dan is dat prima."

Ook wereldwijd lijkt het denken over een dergelijke belasting te veranderen. In februari was tijdens een G20-bijeenkomst in Brazilië een mondiale belasting voor superrijken een groot onderwerp. Onder meer Frankrijk sprak zich uit voor een dergelijke belasting. Ook Brazilië zelf is voorstander van zo'n maatregel, die ontwijking moet tegengaan.

“Sommige miljardairs betalen maar nul of een half procent belasting

Folkert Idsinga NSC-Kamerlid

Een belangrijke factor hierin is dat er de afgelopen jaren een minimumtarief is ingevoerd voor een winstbelasting bij multinationals. Of althans: er zijn afspraken gemaakt voor een tarief van 15 procent, dat zo'n 140 landen nu doorvoeren in hun eigen wetgeving.

De bekende econoom Gabriel Zucman, die het EU Tax Observatory leidt en een drijvende kracht is in deze belastingdiscussie, heeft het doorgaan over een tarief van een paar procent. "Maar deze rijke mensen maken ook rendement op hun vermogen", zegt Arjan Lejour, hoogleraar belasting aan de universiteit van Tilburg. "Daardoor hebben ze nog steeds een positief rendement."

Lejour denkt dat het goed is als een dergelijke internationale afspraak er komt. Wel ziet hij een paar uitdagingen, zoals inderdaad die vermogensgrens. "En waar bestaat het vermogen uit dat je gaat belasten? Uit geld of ook uit boten en huizen?" Daar moeten de landen inter-

nationaal uitkomen. "Bij de afspraken over bedrijven heeft dat veel bloed, zweet en tranen gekost."

Verder valt het al uit te tekenen dat niet alle landen mee zullen doen. Op dit moment moeten landen de winstbelasting voor bedrijven doorvoeren, en dat gaat niet overal even snel. Maar ook daar bestaan wel mogelijke oplossingen voor. Lejour: "Bijvoorbeeld een extheffing." Stel: iemand verhuist iemand naar een belastingparadijs dat niet meedoet aan de afspraken, dan kan Nederland bijvoorbeeld besluiten nog een paar jaar lang wel degelijk belasting te heffen. In dat geval is een vertrek niet erg lonend en houdt je het systeem waterdicht.

Loopholes

Dat wordt Peter Kavelaars, hoogleraar fiscale economie aan de Erasmus Universiteit, allemaal iets te complex. "Je moet dan gaan kijken hoeveel vermogen iemand in het ene land heeft gezet, in het andere land, dat is onbegonnen werk." Ook vreest hij dat er toch flink wat loopholes gevonden zullen worden. "Dat zie je ook bij de winstbelasting die nu is afgesproken." Bedrijven gaan dan gewoon 'shoppen' met andere soorten belastingen dan de winstbelasting, stelt hij, zoals loonbelasting.

Wat Kavelaars betreft is er een veel simpeler oplossing: laat elk land het rendement op vermogen met een gelijk belastingtarief belasten. Dat is veel minder ingewikkeld. "En zet dan gewoon elk land dat niet meewerkt op een zwarte lijst", aldus Kavelaars. Ook niet waterdicht, wel simpeler, denkt hij.

Duidelijk is dat het nog een tijd zal duren voordat er een eventuele internationale maatregel ligt. Hoogleraar Lejour: "Ik zag het in eerste instantie met de winstbelasting ook niet gebeuren. Het heeft me aangenam verrast dat die er is gekomen."

ALS HET MAAR BEWEEGT

Je huilt toch lekkerder in een Ferrari

Geld maakt niet gelukkig? Integendeel: hoe meer je verdient, hoe blijer je bent. Dat effect loopt door bij hoge inkomens. Door Maarten Schinkel

ILLUSTRATIE ANNE VAN WIJENEN

Talrijk om op te noemen, zo groot is het aantal ideeën en theorieën waar de vorige week overleden psycholoog Daniel Kahneman om zal worden herinnerd. Allemaal komen ze erop neer dat mensen helemaal niet zo rationeel zijn als de economische theorie vaak als uitgangspunt neemt.

Kahneman deinsde er niet voor terug om samen te werken met intellectuele tegenstanders. Een bekend voorbeeld is zijn onderzoek uit 2010 met de econoom Angus Deaton naar het verband tussen inkomen en geluk. Die studie nuanceerde de populaire aanname dat 'geld niet gelukkig maakt' behoorlijk. Wat bleek? Tot een inkomen van (destijds) 75.000 dollar worden mensen inderdaad gelukkiger naarmate dat inkomen stijgt. Maar daarboven niet meer.

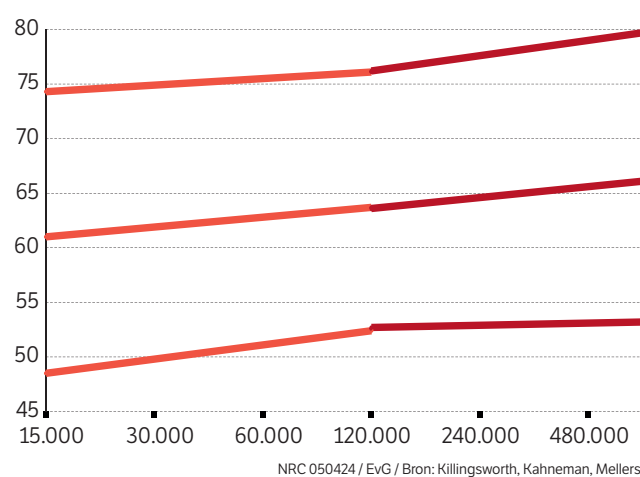
Tien jaar later kwam econoom Matthew Killingsworth tot heel andere conclusies: niks plafond, geluk blijft toenemen als inkomen groeit.

Je moet het maar durven tegen Kahneman en Deaton, allebei winnaar van de Nobelprijs voor de economie. En wat deed Kahneman? Hij stelde een gezamenlijk onderzoek voor met Killingsworth om het conflict voor eens en altijd te beslechten.

Uit de nieuwe exercitie bleek dat de persoonlijkheid een flinke rol speelt in de relatie tussen inkomen en geluk. Voor mensen die sowieso al minder blij in het leven staan (de onderste lijn), is er inderdaad een plafond, in dit geval zo rond de 100.000 tot 120.000 dollar. Maar voor de 15 procent mensen die zich al als het gelukkigst presenteren (bovenste lijn), gaat het gelukseffect gewoon door bij stijgend inkomen, en lijkt het zelfs wat te versnellen. Ook gemiddeld over alle respondenten stijgt het geluk gewoon door:

Geld maakt vooral gelukkig als je dat al bent

Verhouding tussen jaarinkomen (in dollars) en emotioneel welbevinden (index), x-as logaritmisch

Onderzoek beantwoordt natuurlijk nooit alle vragen. En een die openstond, is die van causaliteit. Worden mensen gelukkiger van méér inkomen, of verdienen gelukkige mensen gewoon meer? Een manier om daarop een antwoord te vinden is introductie van een groot bedrag dat niet verdiend is, maar je gewoon in de schoot valt. En dat is een flinke prijs in een loterij.

Ook hier heerst een populaire wijsheid. Het barst van de verhalen over mensen die enorme bedragen winnen en daarvan totaal in het ongereede raken. Vrienden kwijt, fragmenterende families, eenzaamheid en zelfs faillissement. Zulke risico's zijn er. De Staatsloterij biedt mede daarom ook coaching aan voor winnaars van grote bedragen.

Er was al een intellectueel fundament voor de overtuiging dat geld, op zijn best, niet gelukkig maakt: een invloedrijke studie uit 1978 van de Canadees-Amerikaanse psycholoog Philip Brickman. Hij concludeerde dat loterijwinnaars niet gelukkiger worden en minder tevredenheid halen uit het leven van alledag.

Is dat allemaal zo? Ook geluk en loterijwinsten zijn inmiddels verder onderzocht. En net als bij inkomen blijkt het geluk stug door te stijgen met de omvang van de prijs. Allereerst is er een studie onder Duitse loterijwinnaars uit 2019, *Lottery Wins and Satisfaction: Overturning Brickman in Modern Longitudinal Data on Germany*. Die concludeert dat loterijwinnaars tevredener worden met hun bestaan, en dat dit effect zelfs uitgesproken wordt naarmate de prijzen groter zijn. Dan is er een Zweeds soortgelijk onderzoek: *Long-Run Effects of Lottery Wealth on Psychological Well-Being*, uit 2020. Dat concludeert dat winnaars van grote prijzen een duurzame toename ervaren van hun tevredenheid met het leven, en dat dit effect niet afneemt naarmate de tijd verstrijkt.

Maar wat verwachten we voordat we een prijs winnen?

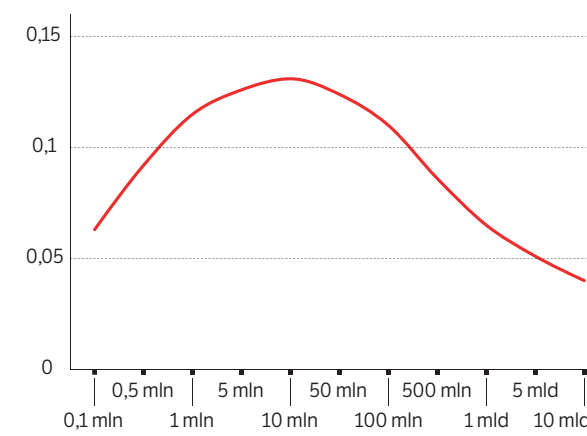
Heel verhelderend is een studie van wetenschappers van de Universiteit van Gent: *The relationship between hypothetical lottery wins and expected happiness*, uitgegeven bij Cambridge University Press. Daarin worden groepen respondenten gevraagd wat zij een goede prijs zouden vinden om te winnen, en van welke prijs zij het gelukkigst zouden worden. De te kiezen prijzen variëren van nog geen 1.000 euro tot 'al het geld van de wereld'.

De uitkomst hier: respondenten verwachten zelf dat hun geluksgevoel oploopt naarmate de prijs stijgt, tot rond de 10 miljoen euro (of pond). Daarna loopt het weer af. En die 10 miljoen, bevestigt een andere groep in hetzelfde onderzoek, is ook precies de ideale prijs.

10 miljoen lijkt de ideale loterijprijs

Geluksscore, pond sterling

x-as niet lineair

Bron: Hasevoets, Dierckx, Van Hel / NRC 040424 / EVG

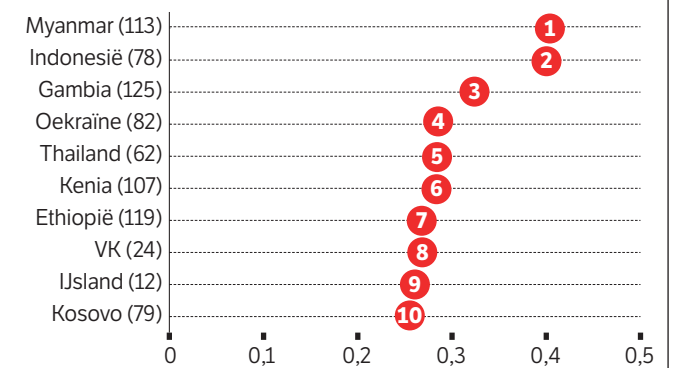
Wat gezegd moet worden: dergelijke onderzoeken zijn veel rijker dan hier kan worden samengevat. En tussen 'tevredenheid met het leven' en 'geluk', termen die in het dagelijks leven vaak door elkaar gebruikt worden, zit een groot conceptueel verschil.

Maar toch: geld maakt dus tot op grote hoogte gelukkig. En als je als rijkard een keer een slechte dag hebt, is er altijd nog het Amerikaanse gezegde: *I'd rather cry in a Ferrari than in a Toyota*. Of misschien huil je wel van geluk.

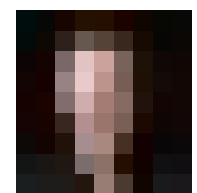
Als laatste: geldt het verband tussen geluk en welvaart ook op wereldschaal? Ja, maar het is zeker niet het hele verhaal. De positie van een land in de jaarlijkse ranglijst van het World Happiness Report wordt voor de helft verklaard door het bruto binnenlands product per hoofd van de bevolking, gecorrigeerd voor koopkrachtverschillen. Nu lekt het verschil in inkomen ook door in bijvoorbeeld gezondheid. Als je hiervoor corrigeert, is de invloed van het bbp minder dan een derde. Opvallend: vrijgevigheid en welvaarten op wereldschaal totaal niet samen. Er is méér dan geld. Gelukkig.

Vrijgevigheid en welvaart hangen niet samen

Top tien in ervaren vrijgevigheid: bijdrage aan Happiness-score
Tussen haakjes de positie op de welvaartlijst

NRC 050424 / EVG / Bron: World Happiness Report, IMF

Maarten Schinkel schrijft wekelijks over economie en financiële markten.